

NOOG

NEDERLANDS
OOGHEELKUNDIG
GEZELSCHAP

2017

JAARBERICHT

BETER ZICHT VOOR HEEL NEDERLAND

JAARBERICHT

BETER ZICHT VOOR HEEL NEDERLAND

Investeren in oogheelkunde is belangrijker dan ooit. Door de vergrijzing neemt het aantal oogpatiënten toe. Een tijdige behandeling kan blindheid of slechtziendheid voorkomen. Het NOG zet zich in voor een betere kwaliteit van leven, nu en in de toekomst. Samen met oogartsen en patiënten gaan we voor een beter zicht voor heel Nederland.

Dat begint met een goede, moderne opleiding, maar ook kennisontwikkeling, slimme ICT-oplossingen en heldere communicatie zijn belangrijk, evenals de patiënten. In 2017 hebben we op al deze hoofdlijnen een flink aantal stappen gezet. Van de verrichtingenthesaurus tot consultkaarten, ze leveren nieuwe inzichten op en vergemakkelijken het werk van oogartsen. Zo maken we de oogzorg nog beter.

DOELN 2017-2019:

KWALITEIT

Een samenhangend en up-to-date kwaliteitsbeleid ontwikkelen

OPLEIDING

Individualisering van de opleiding vormgeven, de beoordelingssystematiek moderniseren en regionalisering van de opleiding monitoren

BEROEPSZAKEN

Plezier in het werk als oogarts hebben, houden of terugkrijgen

WETENSCHAP

Samenwerking tussen alle oogheelkundige onderzoekers in NL bevorderen, financiering verbeteren, optimaal gebruik maken van data en breed toegankelijk maken van wetenschappelijke inzichten

Opleiding

- Concept nieuw opleidingsplan gereed
- Opleiding verkort met 3 maanden
- Regionale werving en selectie arts in opleiding (indien noodzakelijk)
- Invoering nieuwe evaluatietechniek
- Epass voortaan in alle opleidingsregio's

'OOGARTS IN OPLEIDING NEEMT ZELF DE REGIE'

Het nieuwe opleidingsplan beschrijft hoe de opleiding tot oogarts verder kan worden verbeterd. We streven naar een moderne opleiding die maatwerk biedt aan de student en is toegesneden op zijn of haar competenties. Om dit mogelijk te maken is onder meer aansluiting van ziekenhuizen in de regio nodig, aangezien in academische ziekenhuizen niet alle oogzorg wordt aangeboden. Een andere verbetering is het nieuwe evaluatiesysteem Epass waarmee de arts in opleiding voortaan zelf de regie heeft over zijn of haar leerproces. Opleiders kunnen hun studenten online volgen en de voortgang direct bespreken. Epass wordt inmiddels in alle opleidingsregio's gebruikt.

Helaas moest er ook worden bezuinigd: de opleiding is met 3 maanden verkort, waarmee is voldaan aan de opdracht vanuit het ministerie van VWS.

Kennisontwikkeling

- Richtlijn Diabetische retinopathie (DRP) vastgesteld
- Richtlijn module initiële behandeling en follow up bij Leeftijdgebonden maculadegeneratie (LMD) vastgesteld
- Richtlijn lokale anesthesie in de oogheelkunde vastgesteld
- Publicatie handreiking anderhalvelijns oogzorg
- Visiteren oogartsen volgens afgesproken normen
- Normtijd 2018 conservatieve trajecten verhoogd

'NIEUWE INZICHTEN SNEL TOEPASBAAR MAKEN IN DE PRAKTIJK'

Het up-to-date houden van richtlijnen en visitatie is belangrijk voor de zorgkwaliteit. Een aantal richtlijnen is in 2017 aangepast aan de laatste wetenschappelijke inzichten. Daarnaast wordt tijdens de visitatie getoetst aan de hand van objectieve normen. Dit maakt de visitatie transparanter.

Ook is de handreiking anderhalvelijns oogzorg gepubliceerd. Hierin staat beschreven hoe tweedelijnszorg kan worden overgedragen aan optometristen en gespecialiseerde huisartsen met behoud van kwaliteit. Het NOG is voorstander mits de zorg wordt uitgevoerd volgens de randvoorwaarden zoals in de handreiking beschreven.

Het effect van anderhalvelijnszorg is dat eenvoudiger oogaandoeningen niet langer door de oogarts worden behandeld en meer complexe zorg overblijft. Deze verschuiving vraagt om extra tijd per consult dus zijn de Logex normtijden voor 2018 hierop aangepast.

ICT-oplossingen

- Verrichtingenthesaurus klaar voor gebruik
- Minimale datasets voor kwaliteitsregistraties
- Koppelen EPD aan kwaliteitsregistratie
- Inventarisatie mogelijkheden één database

**‘PATIËNTDATA
HANDIGER
EN SLIMMER
GEBRUIKEN’**

Oogartsen zijn veel tijd kwijt aan administratie, dat kan en moet efficiënter, vindt het NOG. Na de diagnosethesaurus is er nu ook de verrichtingenthesaurus. Eén keer de medische handelingen registreren en een koppeling met de juiste Snomed CT term, de ICD-10 code en de financiële code voor facturatie volgt automatisch. In 2018 nemen de eerste ziekenhuizen de verrichtingenthesaurus in gebruik.

Een andere vereenvoudiging is de automatische koppeling van data uit het elektronisch patiëntendossier (EPD) met een externe NOG database ten behoeve van de kwaliteitsregistratie. Het NOG is een pilot gestart om te kijken of en hoe we benodigde gegevens voor de kwaliteitsregistratie uit het EPD kunnen halen. Het feit dat er meerdere EPD's zijn die vaak ook aan wensen van het betreffende ziekenhuis zijn ingericht, maakt dit tot een ingewikkeld traject waarmee we de komende jaren verdergaan. Daarnaast inventariseren we de mogelijkheden om deze patiëntdata toegankelijk te maken voor wetenschappelijk onderzoek.

Communicatie

- YouTube video's [parallelliteit](#) en de [overige zorgproducten optometrie en orthoptie](#)
- NOG-leden enquête t.a.v. communicatie
- Keuze myopie bij kinderen als publiciteitsitem
- Start creatie één platform voor alle klinieken en wetenschappelijk actieve oogartsen

**‘KRACHTEN
BUNDELEN IN
BELANG VAN
WETENSCHAP’**

Het NOG hecht aan een goede communicatie met haar leden, zowel offline als online. We hebben onze leden gevraagd hoe we dat nog beter kunnen doen. Onze website kreeg een 7, maar het vinden van informatie kan beter. Onze nieuwsbrief kreeg een 7,5, deze is inmiddels korter, vlotter geschreven met toegevoegde links naar relevante achtergrondinformatie.

Als het om wetenschap gaat, is ons landschap versnipperd. Hierdoor krijgen onderzoek en de uitkomsten daarvan minder aandacht dan we zouden willen. Het NOG wil de krachten op het gebied van wetenschappelijk onderzoek bundelen. Op dit moment wordt gewerkt aan de nationale wetenschapsagenda. Hierin wordt al het Nederlands oogheelkundig onderzoek bij elkaar gebracht met als doel de samenwerking tussen de onderzoekers te optimaliseren.

De patiënt

- Intensiever samenwerken met Oogvereniging
- [Consultkaart Staar bij volwassenen beschikbaar](#)
- [Consultkaart niet-infectieuze Uveïtis beschikbaar](#)
- Informatie over staar beschikbaar op thuisarts.nl

'INFORMATIE VOOR PATIËNTEN IN BEGRIJPelijke TAAL'

Met twee nieuwe consultkaarten en informatie over staar op thuisarts.nl hebben we de patiëntinformatie verder uitgebreid. Hiermee informeren we niet alleen maar helpen we patiënten ook bij de keuze voor een bepaalde behandeling. Samen staan we sterker en bereiken we meer. Het NOG werkt nauwer samen met de Oogvereniging en dat werpt z'n vruchten af. Een goed voorbeeld is de mogelijke onderbehandeling van patiënten met maculadegeneratie, die dreigden alleen de goedkoopste injecties vergoed krijgen, ook als die niet werken. Samen met de Oogvereniging hebben we bereikt dat de mogelijkheden voor vergoeding zijn verruimd.

Doorkijkje naar 2018

- Voortgang pilot koppeling EPD aan NOG database
- Terugbrengen aantal items binnen datasets voor de kwaliteitsregistraties
- Nictiz, het expertisecentrum e-health, inhoudelijk ondersteunen bij vertaling SnoMedCT termen
- Communicatieplan: hoe kunnen we beter laten zien waar we als NOG mee bezig zijn
- Patiëntenfolders herzien en online publiceren via onze website en thuisarts.nl
- Nieuwe richtlijn cerebrale visuele stoornis en een kindermodule bij de richtlijn Diabetische retinopathie
- Richtlijnen Visusstoornissen en Cataract herzien en het deel van de richtlijn Uveïtis over TNF-alfa-remmers
- Normen voor visitatie waar nodig aanpassen voor onder meer zelfstandige behandelcentra (ZBC's) en de revalidatie oogheekunde
- Project structurele terugkoppeling resultaten visitatie (STeRK). Relevante gegevens uit visitaties worden ter lering gedeeld
- Modelreglement Functioneringsvraag op maat maken voor eventuele vragen over een oogarts van bijvoorbeeld Inspectie Gezondheid en Jeugd (IGJ), een vakgroep of Medirisk.
- Ontwikkeling Kennisagenda Oogheekunde
- Toewerken naar 4,5-jarige basisopleiding met in het laatste halfjaar ruimte voor een verdiepingsstage

Over het NOG

Het NOG is de wetenschappelijke vereniging van oogartsen in Nederland. Vanuit de gebieden kwaliteit, opleiding, beroepsbelangen, wetenschap & innovatie en circa 25 commissies en werkgroepen houden we de kwaliteit van oogzorg op een hoog niveau en proberen die waar mogelijk te verbeteren. Daarnaast faciliteren we oogartsen in de uitvoering van hun vak.

Bestaat sinds:	1892
Aantal leden:	1218, van wie 665 oogartsen (51% vrouw, 49% man)
Werklocaties:	51% van de oogartsen werkt in een perifere ziekenhuis, 22% in een academisch ziekenhuis en 16% in een ZBC.
Enkele subspecialisaties:	Cornea, Glaucoom, Medische retina, Vitreoretinale chirurgie, Orbita & Oculoplastische chirurgie.

Begrippen & Afkortingen

Consultkaart

Zeer beknopte uitlegkaart gebaseerd op een richtlijn. De kaart biedt een overzicht van de verschillende behandelmogelijkheden en beantwoordt de belangrijkste vragen van de patiënt. Doel is patiënten inzicht geven en te helpen bij een keuze uit verschillende mogelijkheden voor zorg.

Diagnosethesaurus

De diagnosethesaurus is een lijst met klinisch relevante diagnosethermen in de taal die medisch specialisten in de praktijk gebruiken. De geregistreerde diagnoses leiden (indien van toepassing) af naar de financieel georiënteerde codes (DBC-diagnosetypering) en naar ICD-10 codes. De lijst is gekoppeld aan de internationale standaard SNOMED CT

Verrichtingthesaurus

Een lijst met medische termen van uitgevoerde handelingen bij patiënten die wordt opgenomen in het elektronisch patiëntendossier (EPD). De verrichtingen hebben elk een eigen financiële code (ZA-code) ten behoeve van zorgverzekeraars. De lijst is gekoppeld aan internationale standaarden als SNOMED CT en ICD-10.

Kwaliteitsinstrumenten

Middelen waarmee de kwaliteit van de zorg wordt verbeterd. Hieronder vallen richtlijnen, indicatoren, kwaliteitsregistratie, visitatie, nascholing en accreditatie.